

מכיוון שלדבריו — אשתו עסוקה יותר ממנו. קם עם הילדה בצהריים, מטפל בה עד 11.00 בלילה, ואז כותב עד עשות-הבוקר המוקדמות.

מתפרנס מתוכניות-רדיו. עורך תוכנית סיפרותית בגלי-צה"ל, „מסיבה סיפ-רותית“. עורך-תוכנית של תוכנית הטלוויזיה „עלם ועלמה“. כותב תסריטים דוקור-מנטריים לחברות-הפקה פרטיות. עורך, משכתב ומגיה ספרים.

ב-1965 כתב את סיפורו הראשון, „בדרך“, הספר נאסר להפצה על-ידי משרד החינוך והתרבות, בטענה כי הוא מכיל דיבריות-עוברה ומשחית את הנוער. ערך שבת-תרגום ליד משרד ראש-הממשלה. נשפט על הפצת דבריות-עוברה. המישפט נמשך חמש שנים, שבחמשו התרחשה מילחמת ששת-הימים. הוא זכה בחנינה אוטור-מטית, סירב לקבל חנינה. נשפט לחצי-שנה מאסר על-תנאי.

עומר כתב את „בוקר טוב, מהפכה“ לפני מילחמת יום-הכיפורים. העובדה שהסיפור מסתיים במילחמה היא, לדעתו, נבואית. את „קשיים ביצירת גיבורים לאומיים“ כתב באיסמעיליה, בתקופת המילחמה, לפי עצת עמוס קינן, שאמר לו לכתוב יומן.

מיקרה שאירע לו בעת שהותו בחווה-הסינית הוא שדירבן אותו לכתוב את הסיפור. הוא מגדיר את המיקרה כ„הדבר הנורא ביותר שאירע לו בחייו“. חייל מצרי שרוף היה זרוק באיזור-החצר, כשאבר-המין שלו זקוף בגודל לא-נורמלי. „מישפחות של פצועים והרוגים ישראלים, שהגיעו לחווה-הסינית, מספר דן, עמדו בתור כדי להסתכל, וזה הרג אותי לגמרי.“

ספרו של דן עומר, „בוקר טוב, מהפכה“ כבר הופיע לפני כמה חודשים. אולם המדורים הספרותיים התייחסו אליו כאילו לא היה ולא נברא. הספר נפל קורבן לקשר מוזר של שתיקה.

אולם ספר זה הוא, בלי-ספק, אחת היצירות היותר-מקוריות שהופיעו לאחרונה בארץ. הוא פותח במילים: „אחד-אחד חרנו מהמילחמה. היו כמה שלא. הקפה היה גרוע כפי שהיה ערב הקרבות, בעלי-בית-הקפה ביקש שנשלם את חובותיהם של הנעדרים...“

מי שמכיר את ההווי הירושלמי, יזהה בלי קושי את קפה „טעמון“ — הקפה שבו מתרכזים כל חוגי „השמאל החדש“ ובעלי הדיעות החריגות, שבו נולדה קבוצת „מצפן“ ושבו התפלגה לרסיסים-רסיסים, שבו טופחה תנועת „הפנתרים החשורים“ בתקופה התמימה שלה, שבו אורגנו הפגנות ומחאות ללא-ספור.

ספרו של עומר כולל שתי נובלות. „בוקר טוב, מהפכה“ הוא סאטירה צורבת על ההווי של השמאל החדש האופנתי, הכתובה בנוסטלגיה, תוך שימוש ברקע הרוחני האוטנטי שלו. הנובלה השנייה, „קשיים ביצירת גיבורים לאומיים“ היא יצירה אנטי-מילחמתית חריפה.

עומר, בן 35, יליד רמת-גן, חי מגיל שישה חודשים בירושלים. בוגר 12 שנות לימוד. שירת בצבא ב„גולני“ כחייל פשוט.

נשוי בשניים, ואשתו מסיימת את התואר השני בקומוניקציה באוניברסיטה העברית. מטפל „במישרה מלאה“ בילדתם בת 18 החודש, עתליה,

„בוקר טוב, מהפכה, המילחמה“

גובה לך את התמונים!

הצענו להם לזכות לסיביר — והם הסכימו.

הנערה והנער הלבושים חול חגור וכר' התיישבו בי שולחן ליד הכניסה, וניראו מרוצים מעצמם. בזוי המגמגם ניסה לגמגם שורה כלשהי.

הנביא הסביר כי מות צעירים משול לכוח של שלהבת הנחנקת במים רבים, ואילו מות הזקנים משול למדורה הנאכלת ואוכלת מאליה. משום כך חייבת לפרוץ מהפכה. היה עלינו לבחור במנהיג. מהפכה איננה יכולה לפרוץ בלא מנהיג. בלא דובר כאריזמטי שישלהב את ההמונים; דמות שתהפנט את העם בשידורי רדיו וטלוויזיה; אבי קדוש שיגן על הגבולות; אם קדושה שתדאג את האויב מבפנים; עין שתהא בעלת דיוקן שבנקל יוכרו אותו; נפץ בעל צודדות מגנטית שתביא השראה לאמנים; תזות שילדים יציירו אותה בשיעורי-מחנך. שתהיה לו לפחות רטייה שחורה על העין, שיהיה נכה-מילחמה. גיבור.

התבוננו האחד בחברו, וחיפשנו מנהיג. אהודי המהפכה, הב לנו מנהיג!

המשכנו לטייל לארצות רחוקות ומהפכניות בעיקבות מילים ולחנים. נוסטאלגיה פעמה מרוב התרגשות עד שלא יכלה להתאפק עוד. והחלה מתקרבת קלות לעברנו. היא עברה משולחן לשולחן. מלטפת את בלווית הנער. היא דמתה לחנה האוהבת ומברכת את בניה, לשרה המשלחת את אברהם ויצחק להר-המזריה. כאשר קרבה נוסטאלגיה אל עכור, הוא חרץ לעברה לשון אדומה וחוצפנית. היא נעלמה ונמוגה.

יונתן המשורר קילל את עכור, על שהוא מקלקל לנו תמיד את הדברים היפים והנשגבים של חייו: „בהתחלה קילקלת לנו את הסטרייטוס. אחר-כך את רוחי-הקרב,

היתה סעם ארץ-ישראל קטנה ונקייה. בתים לבנים, גגות אדומים ובני-אדם מיוגנים. ים כחול ועמוק תינה אהבים עם חולותיה הצהובים והשטוחים. חלוצים עמדו בשורות בלתי-יישרות, ובנו פה נמל. ואחרי ש-סיימו לבנות פה נמל הלבישו את הארץ בשימלת בטון ומלט. על הפועלים שמרו שוטרים בייטיים שלבשו קס-קטים שחורים, וכל ישראל היו חברים זה לזה.

„עכשיו הם קבורים במילחמה.“

כמותם ציון את המהפכה.“

השתיקה היתה שבורה. כולם דיברו ללא-הרהר. אחד אמר מה שלמדו אותו בבית, אחר מה שלמדו אותו בתנועה, והשלישי מה שלמדו אותו ברחוב. הרביעי, שלא למד — שתק. בפניה ישבו כמה שלמדו לקח. ושתי קו גם הם.

לבסוף היתה הצבעה דמוקרטית. עכור, האנרכיסט שהיו לו עיניים יוקדות שיצאו מתוך זקן כהה וסבוכ, ספר את הקולות. היתה החלטה על מהפכה אמיתית. כזאת המוציאה את ההמונים לרחובות. כובשים בה את תחנת השידור ובניין הטלוויזיה. באריקאדות ורימוני-גז, והי צבא מצטרף למורדים. כך מפיל העם בכוחות משותפים את המישטר. עד שזה נופל ונשבר לרסיסים.

בינות לנוכחים שררה תחושה עמוקה של רגע היסטורי. הבל הגידם יצא החוצה ושרוללו התנוסף ברוח. כעבור כמה דקות שב, ובידו הנתרת דגל אדום. בעל בית-הקפה הוציא מבין ארגוני קוקה-קולה ריקים דגל כחול-לבן שנתר מיותם מתגיגות יום-העצמאות. וכמה פטישי-פלסטיק, וחילקם לנוכחים. למהפכה היו עכשיו דגל ונשק. התרגשו עד דמעות. עמדנו דום.

אליאל אמר כי יש באפשרותו של גוג כרות-האווז לשמש סימן-היכר ומנהיג למהפכה. מגוג שאל: „מניין לנו שאינו כרות-שיפכה מהמילחמה ואינו רשאי לבוא בקהלנו?“ גוג הראה שיש ביכולתו לבוא בקהלנו. מגוג המשיך וטען: „חזק מזה. באוץ אחת זקשה עליו להאזין למלמולים קונטר-מהפכניים.“

כך נפלה מועמדותו של גוג כרות-האווז למנהיגות. היתה מהומה של מילים. כמה מהנוכחים הזכירו את תובל-קין, מנהיגו ומפקדו בקרב-על-עמורה, וכיצד הלכנו אחריו באש-ובמים. עכור הזכיר כי תובל-קין עדיין מת-עכב בתחנה הפינלנדית, ויגיע אלינו ברגע הקרטי. בעז בית-הקפה הציג לבחור בהנהגה קני-לקטיבית: „אחרי ההנהגה תבוא המהפכה, ואחריה מנהיג יחיד, ולבסוף יבוא גם הפחד. ובאשר יש פחד, גרדים רימוי המנהיג והמי הפכה.“

הנביא מילמל: „שונה בהרבה סרחון גורייכלבים מזה של חזירים, ושונה עוד יותר סרחון פיגרי המהפכה.“ נכשלו במאמצים לבחור הנהגה קולקטיבית. לעומת זאת הצלחנו לבחור, ללא כל התנגדות, בגוג כרות-האווז שיכהן אחרי המהפכה כקונטר-מהפכן. היה ברור כי הוא קוסמופוליטן ובוגד מלידה בעמדה-עובדים. קל יהיה לשנוא אותה. אין קל מאשר לשנוא בוגדים. כאשר נתרגל בגלות ויתכנו את המהפכה העולמית. בבוא הרגע המת-אים נשתדל לצלוב אותו על הצלב המתאים, כך שרעיונו תיו לא יהיו סכנה כלשהי עבורנו.

ועכשיו את הנוסטאלגיה. עכור החזיר לנו מבט מלא-בזו, ואמר: „אם היינו יכולים להטות את נוסטאלגיה בלשון עתיד, הייתי יורד על ארבע ומלקק את כפותי-רגלי.“

עין-לציון מיצמעה. יונתן שאל בדבר הסיכויים. הנערה והנער קמו ממקומותיהם. ניערו את האבק, הובובים פרוח מעליהם והתפזרו בחלל בית-הקפה. הם בישרו כי נמאס להם לשחק בתפקיד סטאטיסטים בהצגה הגדולה של המהפכה. הנער אמר, כי אינו מוכן לראות את השחיתות רוקדת ומשגשגת מעל קיברו: „בכוננתנו לקבל תפקידים מרכזיים במהפכה.“

הנערה אמרה על הלבבות שידעו לחדול בכבוד.

הצענו להם להיות מהפכנים מן השורה והם סירבו.

הצענו להם להיות קומויסארים של המהפכה והם סירבו.

הצענו להם להיות קדושים-מעונים והם סירבו.

כאשר התיישבו יצאו מגוד נערה ונער, ואטראט צעדו מולנו. הם לבשו חול וחגור וכיבדי-נעלים, עיפים עד-בלייקץ, נזירים ממרגוע, ונוטפים טללי עורים עבריים. דום השניים ניגשו, ועמדו בלתי-נוע. היינו נבוכים במיק-צת, ואז שאלנו שופי דמעקסם: „מי אתם?“ והשניים שוקטים, ענו: „אנחנו מגשי-הכסף שעליו תיתן לכם המהפכה!“ אמרו, ונפלו לרגלינו עוטיפי-צל.

יונתן המשורר הזיל דימעה רטובה, נטל את דיגלי הלאום והמעמד, וכיסה בהם את השניים, כדי שהובובים לא יאכלו אותם. המלצית בכתה במיטבה. מגוג התיישב בהפגנותיות, עכור עמד בהפגנותיות, ובידיו דגל שחור של אנרכיסטים מורד לחצי-התורן. בעל בית-הקפה צפר צפרי רתיזכרון במכונת-האספרסו. היינו עצובים כמו גריזיכרון לצנח. הלהבה בקירבנו דעכה באיטיות. מסביב היתה דממה עמוקה. נשמע משק כנפייזובובים. הנערה והנער שכבו דוממים.

היתה לנו תחושה כי אנו אנו החומה. השפתיים היו יבשות ומבוקעות כנחל אכזב. החום המשיך לעלות מעלה בגלים כבדים. המחנק הזה.

נוסטאלגיה נכנסה לבית-הקפה, ניצבה ליד הדלפק והומינה ספלי-אספרסו. לזמה מהספל במימוץ-שפתיים. המשכנו לנזול ולהזיע, ואיך התמוגגה מרוב נחת, ושלתה לעברנו גלים של אהבה וערגה. הגרון היה ניחר. העיניים עצומות, והפה פער.